

Kromě toho je třeba říct, že celá řada studií předpokládá v následujících letech s ohledem na mladé lidi jen malé zlepšení na trhu práce, omezenou tvorbu pracovních míst a delší období nezaměstnanosti (OECD, 2011c; Scarpetta, Sonnet a Manfredi, 2010). Tyto skutečnosti budou mít dlouhotrvající důsledky pro ty, kteří se v současnosti snaží najít práci (dopady, které vedou k obavám, viz rámeček 1.3).

Rámeček 1.3. Možné bolestivé dlouhodobé dopady nezaměstnanosti na mladé lidi

Vzdělání je klíčovým prvkem pro nalezení zaměstnání. Různé studie poukázaly na negativní dopady nezaměstnanosti na mladé lidi a účinky „bolestivé jizvy“, které produkuje. Tyto bolestivé trvalé následky znamenají, že zkušenost z nezaměstnanosti zvýší i riziko nezaměstnanosti v budoucnosti a/nebo sníží budoucí výdělek, zejména s ohledem na lidský kapitál (tj. zhoršení dovedností a již získaných pracovních zkušeností), případně se může jednat o dopad, který bude signálem pro zaměstnavatele (tj. období nezaměstnanosti bude potenciálním zaměstnavatelům signalizovat nižší produktivitu). Čím déle trvá období nezaměstnanosti, tím více je ovlivněna produktivita osob, a čím nižší je úroveň počáteční kvalifikace, tím delší dobu budou pravděpodobně trvat účinky obav. V OECD se odhaduje, že asi 30-40 % absolventů je ohroženo účinky obav z krize, ať už proto, že se nacházejí v prostředí, které vykazuje větší počet nevýhod (tzv. mládež, která nikoho nezajímá), nebo proto, že čelí překážkám, které jim brání nalézt si zaměstnání (tzv. „špatně integrovaní noví účastníci pracovního trhu“).

Mladí lidé pohybující se na dolních příčkách kvalifikačního žebříčku zažívají výrazné potíže při vstupu na trh práce a jsou nejzranitelnější skupinou s ohledem na hospodářské výkyvy. Čelí většímu nebezpečí nezaměstnanosti a mají tendenci skončit na pracovních pozicích vyžadujících jen minimální dovednosti nebo si najdou jen přechodné zaměstnání. V budoucnosti je čekají rekvalifikační programy financované státem prokládané nejistým zaměstnáním s nízkou mzdou a dlouhými obdobími nezaměstnanosti. Často jsou směřováni do školicích modulů, které nemusí odpovídat potřebám trhu práce a které navíc zcela opomíjejí individuální ambice a silné stránky jednotlivců. Toto vše vede k demotivaci a stažení se z jakýchkoliv aktivit.

Oreopoulos a kol. (2008) a Nordström Skans (2004) rovněž ukazují, že nezaměstnanost v mladém věku může velmi negativně ovlivnit výkonnost na trhu práce. Pokud se dovednosti nepoužívají, rychle zdegenerují, jakmile člověk opustí školu, zatímco zkušenost plynoucí z nezaměstnanosti může snížit ochotu hledat si práci. Toto vše povede k malým vyhlídkám na zaměstnání. Kromě toho, pokud platí pravidlo, že zkušenost má přednost, pak zaměstnavatelé nejdříve propustí pracovníky, kteří byli zaměstnáni jen kratší dobu.

Zdroje: Evropská komise (2006), *Accompanying document to the Communication from the Commission to the Council and to the European Parliament - Efficiency and equity in European education and training systems*. Staff Working Document.

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2006:1096:FIN:EN:HTML>; OECD (2010f), *Off to a good start? Jobs for Youth*, OECD, Paříž; Oreopoulos, P., Page, M., Stevens, A. (2008), “The intergenerational effects of worker displacement”, *Journal of Labor Economics*, 2008, sv. 26, č. 3, str. 455-483; Nordström Skans, O. (2004), “Scarring effects of the first labour market experience: A sibling based analysis”, Institute for Labour Market Policy Evaluation, Working Paper Series, č. 14; Scarpetta, S., Sonnet, A., Manfredi, T. (2010), “Rising Youth Unemployment During The Crisis: How to Prevent Negative Long-term Consequences on a Generation?”, OECD Social, Employment a Migration Working Papers, č. 106, OECD, Paříž.
<http://dx.doi.org/10.1787/5kmh79zb2mmv-en>.

Zhoršení podmínek na pracovním trhu a vysoká obecná nezaměstnanost výrazně ztěžují přechod ze školy do zaměstnání, protože těm, kdo mají větší pracovní zkušenosti, se dává přednost před absolventy škol. V celé řadě zemí OECD je nedostatek vyššího středního vzdělání považován za zásadní překážku k nalezení zaměstnání. V Belgii, Kanadě, České republice, Estonsku, Francii, Řecku, Maďarsku, Irsku, Slovensku, Španělsku, Švédsku, Velké Britá-